

Sygn. akt II Cz 139/14

POSTANOWIENIE

Dnia 20 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Bednarek-Moraś

Sędziowie: SO Dorota Gamrat-Kubeczak

SO Violetta Osińska (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2014r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi wierzyciela R. S.

na postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...)D. M.z dnia 12 września 2013 r. w przedmiocie umorzenia postępowania egzekucyjnego w sprawie o sygn. akt Km 716/13

z udziałem dłużnika E. K.

na skutek zażalenia wierzyciela na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 30 października 2013 r. w sprawie o sygn. akt VI Co 3685/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt II Cz 139/14

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 30 października 2013 r. , sygn. VI Co 3685/13, Sąd Rejonowy Szczecin- Centrum w Szczecinie Wydział VI Egzekucyjny, oddalił skargę.

W uzasadnieniu Sąd pierwszej instancji podniósł, iż skarga okazała się bezzasadna.

W ocenie Sądu w sprawie niewątpliwie zachodzą przesłanki do umorzenia postępowania, albowiem egzekucja jest bezskuteczna, a dłużnik przebywa w zakładzie karnym, gdzie nie pracuje, nie udało się również odnaleźć żadnego majątku, z którego możliwa byłaby egzekucja, mimo kierowania licznych zapytań do urzędów i rejestrów.

Sąd Rejonowy zauważył, że to na wierzycielu spoczywa obowiązek wskazania Komornikowi majątku, z którego będzie możliwa egzekucja. Dodał, iż podejrzenia wierzyciela na temat posiadania majątku przez dłużnika przebywającego od 8 lat w zakładzie karnym i wnioski o zajęcie gotówki, którą dłużnik będzie miał przy sobie po opuszczeniu zakładu karnego nie mogą być w chwili obecnej w żaden sposób zrealizowane, zwłaszcza, że jak ustalono w Zakładzie Karnym w K., dłużnik odbywa karę pozbawienia wolności do września 2015 r. Brak jest zaś jakichkolwiek podstaw prawnych, aby Komornik do tego czasu w dalszym ciągu prowadził postępowanie egzekucyjne, jak również brak jest jakichkolwiek podstaw prawnych aby Komornik w toku postępowania egzekucyjnego dokonywał ustaleń co do sytuacji prawnej, materialnej i rodzinnej od września 1987 r., czego domaga się skarżący. Sąd pierwszej instancji

podkreślił przy tym, że Komornik wezwał dłużnika do złożenia wyjaśnień w trybie art. 801 k.p.c., jednakże wezwanie to pozostało bez odpowiedzi, mimo przesłania dłużnikowi gotowego formularza do wypełnienia. Nadmienił, iż wezwanie to było obwarowane rygorem ukarania grzywną, jednakże zastosowanie tego rygoru wobec dłużnika przebywającego od dłuższego czasu w zakładzie karnym, w którym nie osiąga on żadnych dochodów należało uznać za bezcelowe.

Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, iż wierzycielowi w przypadku bezskuteczności prowadzonej egzekucji i braku wiedzy co do majątku dłużnika przysługuje prawo do złożenia do sądu wniosku o wyjawienie majątku dłużnika zgodnie z art. 913 k.p.c., w toku którego wierzyciel będzie mógł szczegółowo ustalić sytuację dłużnika. Dodał, iż przeprowadzenia takiego postępowania nie uniemożliwia przebywanie dłużnika w zakładzie karnym.

Powyższe postanowienie zaskarżył wierzyciel i wniósł o jego uchylenie.

W uzasadnieniu skarżący wniósł aby Komornik Sądowy D. M. ustalił w szczególności dokładną sytuację prawno-materialną i rodzinną dłużnika od września 1987 r. do chwili obecnej. Ponadto wniósł o ustalenie relacji majątkowych dłużnika, w szczególności z konkubiną lub żoną B. S. i innymi osobami. Wniósł także aby Komornik wezwał dłużnika do złożenia wyjaśnień i oświadczenia jakie są jego źródła dochodów, czy posiada rachunki bankowe i wierzytelności wobec osób trzecich, z ich wskazaniem wraz z adresami, czy w okresie od 01.10.1987 r. do chwili obecnej był zatrudniony, w tym dorywczo, ze wskazaniem pracodawcy i jego adresu, czy posiada prawa majątkowe i jakie, czy jest właścicielem bądź współwłaścicielem nieruchomości lokalowej, budynkowej, gruntowej, z jej wskazaniem, czy przysługuje mu spółdzielcze prawo do lokalu, ze wskazaniem miejsca położenia nieruchomości i numeru księgi wieczystej, czy posiada ruchomości w tym pojazdy mechaniczne i przechowywane u innych osób przedmioty wartościowe tj. pieniądze itp.

Skarżący podniósł, iż w razie bezskuteczności ustaleń co do stanu majątkowego dłużnika w ramach wysłuchania wnosi o to aby Komornik podjął postępowanie o wyjawienie majątku dłużnika i wezwał go do podania wszystkich okoliczności wpływających na skuteczne przeprowadzenie egzekucji. W szczególności skarżący wniósł aby Komornik wezwał dłużnika do złożenia oświadczenia czy z B. S. pozostaje w konkubinacie czy w związku małżeńskim i jeśli tak to od kiedy. Wniósł także aby Komornik wezwał dłużnika do oświadczenia w jakim okresie od września 1987 r. do chwili obecnej był aresztowany, skazany oraz osadzony, z jakiego powodu oraz kiedy był zwalniany z zakładu karnego i odzyskiwał wolność. W ocenie skarżącego uzyskanie powyższych informacji pozwoli na ustalenie okoliczności wpływających na skuteczne przeprowadzenie egzekucji.

Skarżący nadmienił, iż w razie bezskuteczności powyższych postępowań wnosi aby Komornik podjął wszechstronne poszukiwania majątku dłużnika z wykorzystaniem dotychczas uzyskanych w toku egzekucji środków i z pomocą organów wymiaru sprawiedliwości. Skarżący zwrócił uwagę, iż przedmiotowa egzekucja toczy się od 2000 r. i w jej ramach Komornik ściągnął od dłużnika kwotę 750 zł. Dodał, iż w okresie od 01 października 1987 r. do 2005 r., dłużnik przebywał okresowo na wolności i dysponował w tym czasie środkami pieniężnymi. W ocenie skarżącego Komornik prowadził egzekucję w sposób niewłaściwy działając tym samym na szkodę i krzywdę wierzyciela.

Ponadto skarżący stwierdził, iż Komornik powinien w dalszym ciągu prowadzić egzekucję, ewentualnie zawiesić postępowanie do września 2015 r., kiedy to dłużnik wyjdzie na wolność i wtedy podjąć postępowanie i przeprowadzić skuteczną egzekucję. Według skarżącego po wyjściu na wolność dłużnik niewątpliwie będzie dysponował pieniędzmi i wartościowymi ruchomościami. Skarżący dodał przy tym, iż wzywianie dłużnika przez Komornika do złożenia wyjaśnień w trybie art. 801 k.p.c., na które to wezwanie dłużnik nie odpowiedział, ma na celu jedynie uzyskanie pretekstu do umorzenia postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie wierzyciela nie zasługiwało na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd pierwszej instancji prawidłowo oddalił skargę.

Stosownie do treści przepisu art. 824 § 1 pkt. 3 k.p.c., postępowanie umarza się w całości lub części z urzędu, jeżeli jest oczywiste, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych.

Zdaniem Sądu Odwoławczego analiza akt postępowania egzekucyjnego prowadzi do wniosku, iż Sąd Rejonowy w pełni zasadnie przyjął, że prowadzona z wniosku skarżącego egzekucja jest bezskuteczna, w szczególności w sytuacji gdy dłużnik od 8 lat przebywa w zakładzie karnym gdzie nie pracuje a mimo licznych zapytań skierowanych do urzędów i rejestrów nie udało się odnaleźć żadnego majątku, z którego możliwe byłoby prowadzenie egzekucji. Na uwagę zasługuje przy tym okoliczność, iż wierzyciel w zażaleniu nie wskazał okoliczności, które jego zdaniem świadczą o niezasadności umorzenia postępowania. Skarżący ograniczył się bowiem do przedstawienia wniosków dotyczących czynności, jakie zdaniem skarżącego powinien podjąć Komornik, aby egzekucja była skuteczna. Sąd drugiej instancji wskazuje, iż w myśl przepisu art. 801 k.p.c., jeżeli wierzyciel lub sąd zarządzający z urzędu przeprowadzenie egzekucji albo uprawniony organ żądający przeprowadzenia egzekucji nie wskaże majątku pozwalającego na zaspokojenie świadczenia, komornik może wezwać dłużnika do złożenia wyjaśnień. W doktrynie przyjmuje się jednak, iż komornik może żądać od dłużnika wyjaśnień w zakresie sposobu egzekucji wskazanego przez wierzyciela, ale nie ujawnienia całego majątku określonego w art. 913 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli zajęty w egzekucji majątek dłużnika nie rokuje zaspokojenia egzekwowanych należności lub jeżeli wierzyciel wykaże, że na skutek prowadzonej egzekucji nie uzyskał w pełni zaspokojenia swej należności, może on żądać zobowiązania dłużnika do złożenia wykazu majątku z wymienieniem rzeczy i miejsca, gdzie się znajdują, przypadających mu wierzytelności i innych praw majątkowych oraz do złożenia przyrzeczenia według roty: "Świadomy znaczenia mych słów i odpowiedzialności przed prawem zapewniam, że złożony przeze mnie wykaz majątku jest prawdziwy i zupełny".

Z kolei przepis art. 914 § 1 k.p.c., stanowi, iż wniosek o nakazanie dłużnikowi wyjawienia majątku składa się w sędzie własności ogólnej dłużnika. Wobec powyższego należy zauważyć, iż Komornik nie jest uprawniony do przeprowadzenia postępowania o wyjawienie majątku, do czego sprowadzają się wnioski zawarte w zażaleniu, albowiem jak wynika z przywołanych wyżej przepisów, takie postępowanie przeprowadza sąd na wniosek wierzyciela. Bezspornym zaś jest, że skarżący takiego wniosku nie złożył. Mimo, iż z treści pisemnego uzasadnienia postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 14 września 2012r., sygn. II Cz 1150/12 wynika pouczenie skierowane do wierzyciela o powinności rozważenia przez wierzyciela postępowania o wyjawienie majątku w przypadku bezskuteczności ustaleń co do stanu majątkowego dłużnika, w tym tych podjętych przez komornika na skutek wysłuchania dłużnika w trybie art. 827 k.p.c. Poza tym należy zauważyć, iż Komornik w ramach postępowania egzekucyjnego może jedynie poszukiwać majątku dłużnika nadającego się do egzekucji, nie zaś ustalać sytuację rodzinną dłużnika, tudzież przyczyny i długość odbywania przez niego kar. Bezspornym zaś jest, iż działania Komornika nie doprowadziły do ujawnienia majątku, z którego można by zaspokoić roszczenie skarżącego wierzyciela. Nadmienić należy, iż całkowicie gołosłowne oraz pozbawione znaczenia w niniejszej sprawie okazały się także twierdzenia skarżącego, iż dotychczasowa egzekucja była prowadzona na szkodę i krzywdę wierzyciela. Z jednej bowiem strony twierdzenia te nie zostały poparte jakimkolwiek szerszym uzasadnieniem a tym bardziej środkami dowodowymi, a poza tym nie mają one wpływu na prawidłowość umorzenia postępowania z uwagi na brak majątku dłużnika. Całkowicie chybione jest również twierdzenie, iż istnieją podstawy prawne aby Komornik mógł z urzędu zawiesić postępowanie egzekucyjne do czasu opuszczenia przez dłużnika zakładu karnego i po tej dacie podjąć postępowanie. Sąd Okręgowy zauważa przy tym, iż brak jest jakichkolwiek przesłanek do przyjęcia, że w chwili opuszczania zakładu karnego dłużnik będzie dysponował nieznanym obecnie majątkiem. Jednocześnie wskazać należy, iż stosownie do treści art. 820 zdanie pierwsze k.p.c., organ egzekucyjny zawiesza postępowanie na wniosek wierzyciela. Na marginesie należy przy tym wskazać, iż umorzenie postępowania egzekucyjnego nie pozbawia wierzyciela możliwości ponownego wszczęcia postępowania przeciwko dłużnikowi, w sytuacji gdy będzie mu znany majątek dłużnika, którego nie udało się wcześniej ustalić.

Mając powyższe rozważania na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c., w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.